

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o osiguranju u slučaju nezaposlenosti

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o osiguranju u slučaju nezaposlenosti, koji je usvojila Savezna skupština, na sednici Saveznog veća od 11. februara 1969. godine i na sednici Socijalno-zdravstvenog veća od 12. februara 1969. godine.

PR. br. 775

13. februara 1969. godine

Beograd

Predsednik Republike,

Josip Broz Tito, s.r.

Predsednik Savezne skupštine,

Milentije Popović, s.r.

Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o osiguranju u slučaju nezaposlenosti

Zakon je objavljen u "Službenom listu SFRJ", br. 9/69 od 27.2.1969. godine.

Član 1.

Ratifikuje se Sporazum između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o osiguranju u slučaju nezaposlenosti, potpisan u Beogradu 12. oktobra 1968. godine u originalu na srpskohrvatskom jeziku i nemačkom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Nemačke o osiguranju u slučaju nezaposlenosti glasi:

SPORAZUM IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE O OSIGURANJU U SLUČAJU NEZAPOSLENOSTI

Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija i Savezna Republika Nemačka,

u želji da regulišu odnose između obe države u oblasti socijalnog obezbeđenja za slučaj nezaposlenosti, saglasile su se da zaključe sledeći Sporazum:

Odeljak I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Odredbe o pojmovima

U ovom sporazumu izrazi znače:

1) "područje"

u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju njenu državnu teritoriju,
u odnosu na Saveznu Republiku Nemačku područje važnosti Osnovnog zakona za Saveznu Republiku Nemačku,
2) "državljanin"

u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju njenog državljanina,

u odnosu na Saveznu Republiku Nemačku Nemca u smislu Osnovnog zakona za Saveznu Republiku Nemačku,

3) "pravni propisi"

zakone, uredbe, statute i druge opšte pravne propise koji se odnose na grane socijalnog obezbeđenja navedene u članu 2. stav 1,

4) "nadležna vlast"

u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju Savezni savet za rad,

u odnosu na Saveznu Republiku Nemačku savezni ministar za rad i socijalno uređenje,

5) "nosilac"

ustanovu ili nadležstvo u čiju nadležnost spada sprovođenje pravnih propisa izvedenih u članu 2. stav 1.

6) "član porodice"

člana porodice u smislu pravnih propisa koje treba primeniti,

7) "zaposlenje"

zaposlenje ili delatnost u smislu pravnih propisa koje treba primeniti.

Član 2.

Stvarna oblast važenja

(1) Ovaj sporazum se odnosi:

1) na jugoslovenske pravne propise o materijalnom obezbeđenju u slučaju nezaposlenosti,

2) na nemačke pravne propise o osiguranju za slučaj nezaposlenosti i nezaposleničku pomoć

(2) Pravni propisi u smislu stava 1. nisu oni koji za državu ugovornicu proizilaze iz međunarodnih ugovora ili naddržavnog prava, ili služe za njihovo izvršavanje.

Član 3.

Obuhvaćena lica

Ovaj sporazum važi, ukoliko se pravnim propisima u smislu člana 6. stav 2. ili člana 6. stav 3. ne određuje drukčije, za:

a) državljane država ugovornica

b) izbeglice u smislu člana 1. Konvencije o pravnom položaju izbeglica od 28. jula 1951. godine.

Član 4.

Načelo jednakog tretiranja

Lica za koja važi ovaj sporazum prema članu 3. izjednačena su u svojim pravima i dužnostima iz pravnih propisa obeju država ugovornica navedenih u članu 2. ukoliko u članu 22. nije drukčije određeno.

Član 5.

Dejstvo prihoda ili uslova za zapošljavanje na obavezu osiguranja i na davanja na teritoriji druge države ugovornice

Ukoliko prema propisima jedne države ugovornice neko davanje iz socijalnog osiguranja ili prihoda druge vrste ili zaposlenja prema ovom sporazumu ima pravno dejstvo na obavezu osiguranja ili neko davanje, onda isto dejstvo imaju i istorodna davanja i istorodni prihodi sa teritorije druge države ugovornice i istorodno zaposlenje sa teritorije druge države ugovornice.

Odeljak II

OBAVEZA OSIGURANJA ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI

Član 6.

Opšte načelo

(1) Obaveza osiguranja radnika određuje se prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj su teritoriji zaposleni ovo takođe važi ako se poslodavac nalazi na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Za posadu pomorskog broda važe pravni propisi one države ugovornice čiju zastavu nosi. Ako je radnika, koji stalno boravi na teritoriji jedne države ugovornice, privremeno zaposlio na pomorskom brodu koji nosi zastavu druge države

ugovornice poslodavac koji svoje sedište ima na teritoriji prve države ugovornice a nije vlasnik broda, važe pravni propisi prve države ugovornice kao da je zaposlen na njenoj teritoriji.

(3) Ako se na osnovu Sporazuma o socijalnom obezbeđenju između Savezne Republike Nemačke i Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije na zaposlenje, koje se vrši na teritoriji jedne od država ugovornica, primenjuju pravni propisi druge države ugovornice onda važe pravni propisi druge države ugovornice koji su navedeni u članu 2.

Odeljak III

PRAVO NA DAVANJE

Član 7.

Opšte načelo

Prilikom utvrđivanja prava na davanje, visine davanja i trajanja davanja, kao i u pogledu postupka, primenjuju se pravni propisi one države ugovornice na čijoj je teritoriji istaknuto to pravo, ukoliko u ovom odeljku nije drukčije određeno.

Član 8.

Uzimanje u obzir vremena osiguranja navršenog na teritoriji druge države ugovornice za ispunjenje vremena čekanja

(1) Ako se zahtev podnese nosiocu one države ugovornice u kojoj je radnik ostao nezaposlen, ovaj će nosilac, ukoliko je potrebno za ispunjenje vremena čekanja uzeti u obzir vremena osiguranja navršena na teritoriji druge države ugovornice u poslednje dve godine pre podnošenja zahteva kao da se radi o vremenima osiguranja navršenim prema pravnim propisima prve države ugovornice. Međutim, to važi samo onda ako je radnik nakon svog poslednjeg ulaska na teritoriju države ugovornice u kojoj je ostao nezaposlen bio zaposlen najmanje četiri nedelje.

(2) Ako se zahtev podnese nosiocu na teritoriji druge države ugovornice, ovaj će nosilac, ukoliko je potrebno za ispunjenje vremena čekanja, uzeti u obzir vremena osiguranja navršena na teritoriji prve države ugovornice u poslednje dve godine pre postavljanja zahteva, kao da se radi o vremenima osiguranja navršenim prema pravnim propisima koji važe za nosioca druge države ugovornice. Međutim, to važi ako je:

- a) radnik ostao nezaposlen bez svoje krivice
- b) nosilac prve države ugovornice odobrio povratak radnika na teritoriju države ugovornice čiji je radnik državljanin i
- v) radnik u roku od šest nedelja računajući od dana prestanka radnog odnosa ili primitka davanja za slučaj nezaposlenosti u prvoj državi ugovornici, postavio zahtev za davanje u drugoj državi ugovornici.

Radnik treba da traži odobrenje pre povratka, u hitnim izuzetnim slučajevima može da podnese molbu i posle povratka u roku od šest nedelja po završetku radnog odnosa ili primitka davanja za slučaj nezaposlenosti.

(3) Odobrenje izdaje se samo ako je nezaposleni:

- a) od početka nezaposlenosti za neprekidno vreme od najmanje četiri nedelje primao davanja za punu nezaposlenost prema pravnim propisima prve države ugovornice, ili
- b) pre početka nezaposlenosti bio najmanje tri godine zaposlen na teritoriji prve države ugovornice i podlegao njenim pravnim propisima.

U slučaju iz slova a) odobrenje se može izdati i pre isteka roka ako bi se obzirom na potrebe u radnoj snazi moglo očekivati da će radnik ostati nezaposlen do isteka roka.

U slučaju iz slova b) saglasnost se može uskratiti ako ne postoje lični ili ostali razlozi koji bi opravdali povratak.

(4) Ako nosilac druge države ugovornice uskrati radniku pravo na davanje zbog dobijanja rada ili napuštanja rada bez opravdanog razloga ili zbog otpuštanja zbog krivice radnika, vremena osiguranja, koja su navršena pre uskraćivanja prava, neće se uzeti u obzir u smislu stava 1. i 2.

Član 9.

Trajanje prava na davanje

(1) Prilikom određivanja trajanja prava u obzir se uzimaju i vremena osiguranja koja su navršena prema pravnim propisima druge države ugovornice, ukoliko je to potrebno, da bi se odredilo trajanje davanja od najviše dvadeset i šest nedelja.

(2) Trajanje davanja smanjuje se za ona vremena za koja je nosilac na teritoriji druge države ugovornice radniku odobrio davanje iste vrste u roku poslednjih dvanaest meseci pre dana postavljanja zahteva, izuzev ako je radnik posle primanja ovih davanja ispunio novo vreme čekanja. Stav 4. člana 8 važi analogno.

Član 10

Odmeravanje davanja

(1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice visina davanja zavisi od visine prethodno postignute

naknade, za vreme zaposlenja na teritoriji druge države ugovornice prilikom odmeravanja davanja kao osnov uzeće se prosečna tarifska, ili ako ne postoji tarifska regulisanje, uobičajena naknada za rad nekog sličnog zaposlenja u mestu stanovanja.

(2) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice visina davanja zavisi od broja članova porodice, nosilac prilikom odmeravanja davanja uzima u obzir takođe one članove porodice radnika, koji stalno borave na teritoriji druge države ugovornice kao da borave na teritoriji prve države ugovornice. Nosilac mora članu porodice, njegovom staratelju ili onom licu, ustanovi ili nadležstvu pod čijim potkroviteljstvom se član porodice nalazi ili koji mu daje izdržavanje, doznačiti deo davanja koji bi, shodno pravnim propisima koji za njega važe, isplatio jednom od tih lica ili organa, ako član porodice stalno boravi na teritoriji one države ugovornice u kojoj nosilac ima svoje sedište.

Član 11.

Naknada davanja iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti nosiocu druge države ugovornice

(1) Ako se u slučajevima iz člana 8. stav 2. prilikom određivanja davanja uzmu u obzir vremena osiguranja od najmanje dvadeset i šest nedelja, koja su navršena prema pravnim propisima druge države ugovornice, nosilac one države ugovornice, na čijoj je teritoriji radnik ostao bez posla, nadoknađuje nosiocu druge države ugovornice novčana davanja za nezaposlene koja je ovaj prema pravnim propisima koji za njega važe odobrio u trajanju od najviše šest meseci, ako je nosilac na osnovu zakonske obaveze iz svojih sredstava osiguranja za nezaposlenost uplaćivao doprinose za zdravstvenu zaštitu i dodatak na decu ovi se doprinosi takođe nadoknađuju. Ovo trajanje od 6 meseci umanjuje se za ono vreme za koje je nosilac prve države ugovornice prema pravnim propisima koji za njega važe već odobrio davanje posle nastupanja nezaposlenosti. Za naknadu se u obzir uzimaju samo davanja koja su odobrena za vreme prvih dvanaest meseci posle okončanja poslednjeg zaposlenja radnika na teritoriji prve države ugovornice.

(2) Nadležne vlasti utvrđuju detalje o naknadi davanja prema stavu 1. U dogovoru se može predvideti da se visina iznosa koji treba nadoknaditi izračuna paušalno.

Odeljak IV

RAZNE ODREDBE

Član 12.

Administrativna i pravna pomoć

Nosioci, udruženja nosilaca, organi i sudovi država ugovornica pružaju uzajamnu pomoć u sprovođenju ovog sporazuma kao da primenjuju pravne propise koji za njih važe. Pomoć je besplatna.

Član 13.

Priznavanje i izvršavanje odluka i isprava

(1) Izvršne odluke sudova, kao i izvršne isprave nosilaca ili organa jedne države ugovornice o doprinosima i ostalim potraživanjima iz osiguranja za nezaposlene priznaju se u drugoj državi ugovornici.

(2) Priznavanje se može uskratiti samo ako je u suprotnosti sa javnim poretkom države ugovornice u kojoj treba da se prizna odluka ili isprava.

(3) Izvršne odluke i isprave priznate na osnovu stava 1. izvršavaju se u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak se vodi prema pravnim propisima koji u državi ugovornici, na čijoj teritoriji treba da se izvrše, važe za izvršenje odgovarajućih odluka i isprava izdatih u toj državi. Primerak odluke ili isprave mora biti snabdeven potvrdom o izvršnosti (klauzulom o izvršenju).

(4) Potraživanja nosilaca na teritoriji jedne države ugovornice u pogledu zaostataka doprinosa, imaju pri izvršenju u stečajnom postupku i u postupku poravnjenja na teritoriji druge države ugovornice isto pravo prvenstva kao odgovarajuća potraživanja na teritoriji te države ugovornice.

Član 14.

Oslobođenje od poreza i taksa kao i odricanje od legalizacije dokumenata i isprava

(1) Ako su dokumenti ili ostale isprave, koji se podnose organima jedne države ugovornice, koji su navedeni u članu 12, oslobođeni delimično ili sasvim poreza ili taksa, uključujući i konzularne takse i administrativna davanja onda se to oslobađanje odnosi i na dokumenta ili ostale isprave koji se podnose odgovarajućem organu druge države ugovornice prilikom sprovođenja ovog sporazuma.

(2) Za dokumenta koja se prilikom sprovođenja Sporazuma podnose jednom od organa navedenih u članu 12. jedne države ugovornice, nije potrebna legalizacija ili neka druga slična formalnost radi potrebe u organima druge države ugovornice.

Član 15.

Neposredno saobraćanje zainteresovanih organa, dostavljanje rešenja u drugoj državi ugovornici

Organi navedeni u članu 12. prilikom izvršenja ovog sporazuma mogu međusobno i neposredno sa zainteresovanim licima i njihovim predstavnicima saobraćati na svojim službenim jezicima. Ovim se ne dira u pravne propise o korišćenju prevodilaca. Presude, rešenja ili ostale isprave mogu se dostaviti licu koje boravi na teritoriji druge države ugovornice neposredno preporučenim pismom sa potvrdom.

Član 16.

Podnošenje zahteva, izjava i pravnih sredstava

Ako je zahtev za davanje podnet prema pravnim propisima jedne države ugovornice organu u drugoj državi ugovornici, kome je dozvoljeno primanje zahteva za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima koji za njega važe, smatra se da je zahtev podnet nadležnom nosiocu. To analogno važi za ostale zahteve, kao i izjave i pravna sredstva.

Član 17.

Administrativni sporazumi - organi za vezu

(1) Nadležne vlasti mogu ugovoriti administrativne mere koje su potrebne za sprovođenje ovog sporazuma. One se međusobno obaveštavaju o izmenama i dopunama pravnih propisa navedenih u članu 2.

(2) Za sprovođenje Sporazuma svaka država ugovornica određuje organ za vezu. To je u Saveznoj Republici Nemačkoj Glavni ured Saveznog zavoda za posredovanje rada i osiguranje za slučaj nezaposlenosti u Nimbргу, u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji Savezni biro za poslove zapošljavanja u Beogradu.

Član 18.

Pravo na nadoknadu štete od trećeg lica

(1) Ako lice, koje prema pravnim propisima navedenim u članu 2, treba da primi davanja za slučaj nezaposlenosti na teritoriji jedne države ugovornice, prema pravnim propisima druge države ugovornice ima prava na naknadu štete od trećeg lica, koja je nastala usled nezaposlenosti ovo pravo na naknadu prema pravnim propisima koji važe za nosioca koji je obavezan na plaćanje davanja, prelazi na njega.

(2) Ako nosilac jedne države ugovornice prema njenim pravnim propisima ima originerno pravo na naknadu štete od trećeg lica, to pravo priznaje druga država ugovornica.

(3) Ako prava na naknadu štete u pogledu istovetnih davanja za isti slučaj ima kako nosilac jedne države ugovornice tako i nosilac druge države ugovornice, nosilac jedne države ugovornice na traženje nosioca druge države ugovornice postavlja takođe i njegov zahtev za naknadu. Treće lice može potraživanja oba nosioca izmiriti plaćanjem jednom ili drugom nosiocu sa oslobađajućim dejstvom. U međusobnom odnosu nosioci su dužni da se namire u srazmeri sa davanjima koja moraju da pruže.

Član 19.

Platni promet

Isplatu prema ovom sporazumu nosilac jedne države ugovornice može nekom licu ili organu, koji se nalazi na teritoriji druge države ugovornice, dati u svojoj valuti sa oslobađajućim dejstvom. U odnosu između nosioca i nosioca prava za obračunavanje merodavan je kurs dana koji je uzet kao osnov prilikom dostavljanja novca. Ako nosilac treba da vrši isplate nosiocu druge države ugovornice isplata će se izvršiti u valuti druge države ugovornice. Ako nosilac u slučaju iz člana 13. i 18. mora da izvrši isplate nosiocu druge države ugovornice, ove isplate vrše se u valuti prve države ugovornice.

Član 20.

Naknada akontacije i nepravilno odobrenih davanja

(1) Ako je nosilac jedne države ugovornice nekom licu nepravilno odobrio davanja a njegovo traženje i u njegovu korist nadležni nosilac druge države ugovornice može nepravilno odobreni iznos zadržati (obustaviti) od kasnijeg plaćanja ili obustaviti tekuća plaćanja nosiocu prava prema pravnim propisima koji za njega važe.

(2) Ako je neki primalac davanja dobio pomoć od nosioca-staratelja jedne države ugovornice za vreme za koje prema pravnim propisima druge države ugovornice ima pravo na primanje davanja iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti, nosilac te države ugovornice, prema svojim nacionalnim pravnim propisima mora da, na traženje i u korist odnosnog staratelja iznos, koji je plaćen kao starateljska pomoć, zadrži i njemu isplati. Ovo važi i za pomoć koju je odobrio nosilac-staratelj, koja je istovremeno odobrena uz pomoć starateljskog organa primaocu davanja, njegovom živom supružniku, koji nije odvojen i njegovoj maloletnoj neudatoj odnosno neoženjenoj deci.

Član 21.

Arbitražna klauzula

(1) Sporove između država ugovornica o tumačenju ili primeni Sporazuma, ukoliko je moguće treba da rešavaju nadležne vlasti.

(2) Ako se postojeći spor ne može rešiti na ovaj način, na zahtev jedne države ugovornice, spor se podnosi arbitražnom sudu.

(3) Arbitražni sud se obrazuje od slučaja do slučaja pri čemu svaka država ugovornica određuje jednog člana i oba se člana saglašavaju sa pripadnikom treće države koji je predsednik, a koga određuju vlade država ugovornica. Članovi se određuju u roku od dva meseca, predsednik u roku od tri meseca, od dana kada je država ugovornica obavestila drugu da spor želi podneti arbitražnom sudu.

(4) Ako nisu održani rokovi navedeni u stavu 3, i ne postigne se drugi dogovor, svaka država ugovornica može zamoliti predsednika međunarodnog suda da izvrši potrebna imenovanja. Ako je predsednik državljanin jedne od država ugovornica ili je iz nekog drugog razloga sprečen, imenovanja vrši potpredsednik. Ako je potpredsednik državljanin jedne države ugovornice ili ako je i on sprečen, imenovanja vrši njemu po rangu najbliži član suda, koji nije državljanin jedne od država ugovornica.

(5) Arbitražni sud odlučuje većinom glasova na osnovu ugovora koji postoje između dve strane i opšteg međunarodnog prava. Njegove odluke su obavezne. Svaka država ugovornica snosi troškove za svog člana kao i njegovog zastupnika u postupku pred arbitražnim sudom, troškove za predsednika kao i ostale troškove snose u jednakom delu države ugovornice. Arbitražni sud može odrediti drukčije regulisanje troškova. U ostalim stvarima arbitražni sud sam reguliše svoj postupak.

Član 22.

Imenovanje u organe nemačkog nosioca

Ovaj sporazum ne dira u nemačke pravne propise prema kojima je pasivno izborno pravo za nemački Bundestag (Parlament) preduslov za imenovanje za člana u organe Saveznog zavoda za posredovanje rada i osiguranja u slučaju nezaposlenosti.

Odeljak V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

Prelazne odredbe

(1) Prava na davanja po osnovu ovog sporazuma ne mogu se ostvarivati pre njegovog stupanja na snagu. Međutim, prilikom primene propisa iz odeljka III uzimaju se u obzir važne pravne činjenice iz vremena pre stupanja na snagu ovog sporazuma.

(2) Ako prestane važnost ovog sporazuma svako lice, koje je na osnovu njegovih odredaba na dan prestanka njegove važnosti primalo davanja iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti na osnovu odeljka III ima pravo da i dalje, prema navedenom odeljku, prima davanja.

Član 24.

Klauzula o Berlinu

Ovaj sporazum važi i za Land Berlin, ukoliko Vlada Savezne Republike Nemačke Vladi Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ne da u roku od tri meseca posle stupanja na snagu ovog sporazuma suprotnu izjavu.

Član 25.

Ratifikacija i stupanje na snagu

(1) Ovaj sporazum podleže ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti razmeniće se što pre u Bonu.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca po isteku meseca u kome su razmenjeni ratifikacioni instrumenti.

Član 26.

Trajanje važenja

Sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka država ugovornica može ga otkazati sa otkaznim rokom od tri meseca pre kraja svake kalendarske godine.

U potvrdu čega su opunomoćenici potpisali ovaj sporazum i stavili pečate.

Rađeno u Beogradu, dana 12. oktobra 1968. godine u četiri originala, dva na srpskohrvatskom jeziku, dva na nemačkom pri čemu je svaki tekst jednako obavezan.

Za
Socijalističku Federativnu
Republiku Jugoslaviju,
A. Polajpar, s.r.

Za
Saveznu Republiku
Nemačku,
P. Blahštajn, s.r.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".